

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn 'duurzame productiemiddelen': spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV art.12) schrijft voor, dat in elk geval de kapitaalgoederen wegen, riolering/ water, groen en gebouwen aan de orde worden gesteld. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft daar meer inzicht in. Per onderwerp wordt ingegaan op het beleidskader, voornemens voor de komende periode en de financiële consequenties voor de gemeente Steenberg.

Bouwkundig en civieltechnisch onderhoud accommodaties

Gebouwen

In 2020 zijn we gestart met de visie op het gemeentelijk vastgoed. Er wordt onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van het vastgoed voor het langer termijn. Ook zal gekeken worden naar de duurzaamheidsambities en de mogelijk te treffen maatregelen bij de gebouwen. In het kader van duurzaamheid en onderhoud wordt ook aandacht geschonken aan het energieverbruik, CO2 uitstoot en financieel rendement van de duurzame maatregelen. Voor een aantal accommodaties kan dit grote technische en financiële consequenties hebben. Met dit inzicht zullen nieuwe afwegingen worden gemaakt voor onze vastgoedportefeuille.

In combinatie met de visie op het gemeentelijk vastgoed zal een nieuwe systematiek worden toegepast voor de inspecties en meerjarenonderhoudsplannen. Bouw en installatiedelen worden beoordeeld via een systematiek waarbij de diverse onderdelen worden voorzien van een conditiescores. Het college van B&W en de raad kan een gewenst onderhoudsniveau en meerjarenonderhoudsplannen vaststellen voor het gemeentelijk vastgoed.

In de begroting 2021-2024 zijn de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2021-2024 de geplande vervangingsinvesteringen.

De volgende bedragen worden voor 2021 - 2024 geraamd:

Bouwkundig onderhoud	2021	2022	2023	2024
Sportaccommodaties:	109.892	209.763	53.594	191.147
Sociaal-cultureel:	61.973	45.976	55.673	27.384
Woningen:	6.198	400	9.950	1.700
Kantoor / bedrijfsgebouwen	149.619	58.497	76.807	41.033
Totaal	327.682	314.636	196.024	261.264
Investerings				
Vervangen topplaat vloer sporthal "De Buitelstee"	27.381			
Vervangen badafdekking zwembad "De Meermin"		119.000		
Vervangen provincieloods			143.250	
Totaal	27.381	119.000	143.250	

Onderstaand wordt een korte toelichting gegeven op de geplande (onderhouds)werkzaamheden voor een aantal accommodaties.

Loods aan de Renessestraat

In 2021 is een bedrag opgenomen van € 10.365.- voor vervanging van de verwarmingsinstallatie.

Brandweerkazerne Steenberg

In 2021 staat een bedrag opgenomen van € 43.744.- voor vervanging van de garagedeuren.

Zwembad "Aquadintel"

In 2021 is een bedrag opgenomen van € 31.000.- voor vervanging van de badafdekking.

Sporthal de Buitelstee

Voor 2021 staat een bedrag opgenomen van € 27.381.- voor vervanging toplaag m.b.t. sportvloer.

Opstallen gemeentelijke werkplaats

In 2023 is een bedrag opgenomen van € 143.250.- voor vervanging van de provincieloods. De huidige loods biedt deels stallingsruimte voor gemeentelijke voertuigen en opslag voor civiele zaken. Vervanging zal plaats vinden op basis van dezelfde omvang. Hierbij is rekening gehouden om de bestaande opstal te slopen en af te voeren. Met het onderzoek naar de milieustraat zijn gelijktijdig de opstallen van de gemeentewerkplaats opgenomen. Gelijk met de keuze voor een toekomstscenario worden de meerjarige investeringen voor zowel de werkplaats als milieustraat in besluitvorming gebracht.

Sportparken

Het beheer en onderhoud van de sportvoorzieningen dient gericht te zijn op duurzame instandhouding van de (voldoende) kwaliteit van de voorzieningen. Het beheer en onderhoud van de sportaccommodaties bestaat zowel uit het reguliere onderhoud als uit de vervanging en renovaties. De benodigde middelen om de beoogde werkzaamheden uit te kunnen voeren, die voortvloeien vanuit de planningen, zijn opgenomen in de begroting. Vanuit bezuinigingsoogpunt zijn afgelopen jaren diverse taken overgedragen aan de verenigingen.

Naast een programmatische aanpak van het noodzakelijk onderhoud zullen de gegevens er ook toe leiden dat de werkelijke kosten van onze accommodaties beter in beeld komen zodat in beleidsmatige zin in een vroegtijdig stadium strategische keuzes gemaakt kunnen worden. Afhankelijk van ruimtelijke ontwikkelingen en/of gewenste verbeteringen aan een park, zullen er "natuurlijke momenten" ontstaan voor deze strategische keuzes.

In de begroting 2021-2024 zijn de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2021-2024 de geplande vervangingsinvesteringen. De volgende bedragen zijn voor 2021 - 2024 geraamd:

Onderhoud sportparken	2021	2022	2023	2024
Onderhoud	109.148	2.529	32.554	2.579
Investeringen				
Vervangen toplaag Sportpark Seringenlaan				175.000
Vervangen toplaag atletiekbaan	215.424			
Vervangen toplaag sportpark Dinteloord	350.000			
Vervangen toplaag tennispark Nieuw-Vossemeer		40.000		
Vervangen toplaag sportpark Welberg			175.000	
Totaal	565.424	40.000	175.000	

Onderstaand wordt een korte toelichting gegeven op de geplande (onderhouds)werkzaamheden voor een aantal accommodaties.

Atletiekbaan

Voor de atletiekbaan worden diverse varianten uitgewerkt met financiële onderbouwing (o.a. volledige renovatie, trainingsbaan en eventuele samenwerking met buurtatletiekverenigingen). Recentelijk is de atletiekbaan gekeurd conform het wedstrijdreglement. Hiermee kan voor de toekomst een onderbouwde keuze worden gemaakt.

Vervanging top laag sportpark Dinteloord

Jaarlijks wordt specialistisch onderhoud uitgevoerd aan de kunstgrasvelden om deze in optimale conditie te houden. Hiermee wordt kwaliteit geborgd, optimale speelbaarheid, technische eigenschappen en wordt de technische levensduur verlengd. Er zal onderzoek worden gedaan naar de technische conditie van de kunstgrasvelden, zodat er onderbouwde keuzes gemaakt kunnen worden.

Wegen en Kunstwerken

De wegen zijn één van de belangrijkste kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Vanwege ondergrond, weersomstandigheden en gebruik, is regelmatig onderhoud essentieel. Onderhoud van wegen betekent investeren in duurzaamheid.

De aanpak in de komende jaren

In 2016 is het beheerplan Wegen 2017-2021 vastgesteld. Hierbij is gekozen voor *Scenario 3*: Alle wegen basisniveau en centrawegen een hoger niveau. Ten behoeve van toekomstige investeringen (rehabilitatie en kosten aanvullend wegbeheer, verkeersmaatregelen etc.) is een bestemmingsreserve “openbare ruimte” gevormd van 5 miljoen euro. Hoewel het beheerplan Wegen tot 2021 is vastgesteld is vanwege de marktontwikkelingen in het 1^e kwartaal 2020 gestart met de actualisatie van het beheerplan.

Het databeheer

Afspraken zijn er gemaakt om het beheersysteem up-to-date te houden. Eigen personeel is opgeleid om het systeem te gebruiken en volledig te houden. Tweejaarlijks wordt een inspectie verricht, zodat altijd een betrouwbaar beeld aanwezig is van de feitelijke toestand van de wegen.

Realisatie

Er wordt gewerkt met een jaar- en een méérjarenplanning. Uiteraard wordt hier integraal gewerkt volgens de gebiedsgerichte aanpak. Van een gebied wordt samen met de inwoners, dorpsraden en andere belanghebbenden een zgn. “leefbaarheidsscan” gemaakt van het woongebied. Hierbij wordt verder gegaan dan alleen het onderhoud. Niet alleen alle facetten van de openbare ruimte onder en boven de grond komen hierbij aan bod, ook wordt gekeken naar aspecten als (verkeers)veiligheid, parkeergelegenheid en het feitelijk grondgebruik in relatie tot de eigendomssituatie. Dit betekent wel dat planvorming een langere doorlooptijd kent. Daarnaast worden werkzaamheden zoveel mogelijk gebundeld en in de markt geplaatst. In het nabije verleden is gebleken dat de marktwerking optimaal wordt benut.

Wegbeheer en reconstructies

In de openbare ruimte wordt zoveel als mogelijk een haal- en een brengsessie georganiseerd. De input die onze inwoners leveren wordt dankbaar gebruikt bij het tot stand komen van het plan. In de afgelopen jaren is echter gebleken dat er toch behoefte is aan meer richtinggevende planvorming. In 2020 zijn we bij projecten gestart met het maken van meerdere inrichtingsvarianten zodat onze inwoners daar een keuze uit kunnen maken. Gebleken is dat dit voor onze inwoners meer houvast geeft dan het uitgaan van een compleet blanco situatie. Daarnaast wordt daarbij direct duidelijk wat de randvoorwaarden zijn van het betreffende plan. In 2021 zullen we ook deze werkwijze toepassen.

In 2020 is voor het project (Steenbergseweg Dinteloord) gestart met een andere vorm van voorbereiding en aanbesteding. De herinrichting Steenbergseweg Dinteloord besteden we aan via een zogenaamd Best Value Procurement. Voor de gemeente Steenberg is dit een nieuwe

manier van aanbesteden. Het is een aanbestedingstraject waarbij men verder kijkt dan alleen naar de fysieke uitvoering en werkzaamheden. Daardoor wordt de aannemer uitgedaagd om slimme, creatieve en innovatieve oplossingen te bedenken voor onder meer het ontwerp van de weg, het beperken van de overlast voor de omgeving tijdens de uitvoering, de fasering en de omleidingsroutes. Maar ook voor de ondergrondse infrastructuur en het openbaar groen.

Het voorbereidings- en aanbestedingstraject bestaat uit viertal fases; voorbereidingsfase, beoordelingsfase, concretiseringsfase en de uitvoeringsfase.

De projecten waaraan in 2021 wordt gewerkt zijn:

Zuid fase 4 voorbereiding Oudlandsestraat (Steenbergen), voorbereiding herinrichting Westdam, (Steenbergen), voorbereiding herbestrating Beerenstraat, Binnenvest (Steenbergen), herbestraten/reconstructie van Heemskerkstraat (Dinteloord), reconstructie Steenbergseweg (Dinteloord), centrumplan Welberg, aanpassing openbare ruimte (Welberg), herbestrating Julianastraat (Nieuw Vossemeer) en klein onderhoudsbestek asfalt onderhoud buitenwegen.

De storting in de voorziening wegen bedraagt € 1.718.564,-. De volgende bedragen zijn in het kostendekkingsplan voor 2021 - 2024 geraamd:

Onderhoud wegen	2021	2022	2023	2024
	1.123.907	1.067.535	3.988.061	1.683.760

Beheer Civiel kunstwerken

Op basis van het in 2016 vastgestelde beheerplan civiele kunstwerken zijn in 2020 de nodige inspectie- en herstelwerkzaamheden aangepakt. Het herstel is gebaseerd op levensduurverlenging. Naast deze reguliere werkzaamheden is in 2021 gewerkt aan de beschoeiing aan de Middenwal.

Met ingang van 2020 zijn na strikte aanbeveling van de accountant de exploitatielasten en kapitaallasten (€ 60.408 voor 2021) uit de voorzieningen gehaald. De kapitaallasten worden nu gedekt via een dekkingsreserve onderhoud civiele kunstwerken. De volgende bedragen zijn in het kostendekkingsplan voor 2021 - 2024 geraamd:

Onderhoud kunstwerken	2021	2022	2023	2024
Exploitatie	27.700	6.700	9.400	6.700
Groot onderhoud	11.800	142.600	22.100	17.300
Investerings				
Vervangingen	-	240.800	330.300	42.800

Openbare verlichting

In 2016 is het beheerplan openbare verlichting 2017-2021 vastgesteld. Hierbij is een scenario vastgesteld waarbij in 2021 alle verlichting voorzien zal zijn van ledverlichting. Grofweg houdt dit in: dat de reguliere combinatie mast/armaturenvervanging wordt uitgesmeerd over een periode van 15 jaar en dat de armaturen met een langere levensduur dan 5 jaar vervangen door LED tubes. Dit gebeurde tijdens de gebruikelijke groepsremplace (groepsgewijs vervangen van lampen) in 2018 en 2019. Daarnaast wordt in de periode 2018-2021 een Inhaalslag gemaakt van vervanging verouderde armaturen door LED armaturen. Vanaf 2022 wordt een maximale energiebesparing bereikt. In 2017 is het werk voor 4 jaar aanbesteed. Gelijktijdig zullen uiteraard de projecten, genoemd onder wegbeheer en reconstructies, waar in 2020 aan is gewerkt, voorzien worden van LED lampen.

Met ingang van 2020 zijn na strikte aanbeveling van de accountant de exploitatielasten en kapitaallasten (€ 91.827 voor 2021) uit de voorziening onderhoud openbare verlichting gehaald. De

storting in de voorziening openbare verlichting bedraagt € 13.930, -. De volgende bedragen zijn in het kostendekkingsplan voor 2021 - 2024 geraamd:

Onderhoud openbare verlichting	2021	2022	2023	2024
Onderhoud, replace en innovatie	149.381	147.391	145.756	144.413
Energiekosten	71.687	69.465	69.465	69.465
Investerings				
Vervanging armaturen	325.637	146.025	127.230	95.775
Vervanging masten	191.400	174.955	146.745	122.770

Riolering

Tegelijk met de wegen is het onderhoud aan riolering belangrijk voor het op waarde houden van het geïnvesteerd vermogen en het op peil houden van de gebruiksfunctie.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Steenberg en is in de raadsvergadering van 24 september 2020 vastgesteld door de raad. In het GRP is het rioleringsbeleid voor de periode van 2020-2023 vastgelegd. Hierin wordt beschreven hoe de gemeente invulling geeft aan de wettelijke zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Dit GRP is in gezamenlijkheid met de deelnemers van Waterkring West tot stand gekomen. Doordat de diverse gemeenten en het waterschap gelijksoortige planvormen hebben met gelijke doorlooptijden en zoveel mogelijk gezamenlijke beleidsuitgangspunten worden belangrijke stappen gezet naar verdergaande, structurele samenwerking binnen de waterketen.

Door dit GRP zoveel mogelijk gezamenlijk op te stellen met de Waterkring West is het de bedoeling dat op termijn meer doelmatigheidswinst wordt behaald. Door van elkaar te leren en in de toekomst meer zaken gezamenlijk op te pakken zullen de kosten/lasten minder hard stijgen, zal de kwaliteit stijgen en de kwetsbaarheid verminderen.

Sinds het in werking treden van het Bestuursakkoord Water (2010) werken we als gemeente Steenberg en samen met waterschap Brabantse Delta, gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal en Woensdrecht en ook de waterbedrijven Brabant Water en Evides binnen het samenwerkingsverband Waterkring West. Dit is één van de vier clusters voor samenwerking aan doelmatig (afval)waterbeheer binnen de SWWB (Samenwerken aan Water in Midden en West-Brabant). Door samen op te trekken en kennis te delen kunnen we de waterketen zo optimaal mogelijk inrichten en profiteren van elkaars expertise en capaciteit. Ook na 2020, wanneer het Bestuursakkoord Water afloopt, gaan we door met het sturen op de 3k's (kwaliteit, kwetsbaarheid, kostenbesparing) en voegen daar een vierde k aan toe. De 'k' van klimaatadaptatie. Bij het opstellen van het vGRP hebben de drie K's (kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid) centraal gestaan.

De Wet milieubeheer schrijft voor een GRP geen geldigheidsduur voor. Om het zorgproces voor de riolering gaande te houden en aan te sluiten bij een raadsperiode hebben we als waterpartners gekozen voor een geldigheidsduur van vier jaar: 2020 tot en met 2023. De riolering ligt echter veel langer dan deze planperiode onder de grond. Om deze reden is dit GRP opgesteld met een doorkijk over de gehele gebruiksduur van de riolering. De rioolheffing en de lange termijn doelstellingen zijn (mede) gebaseerd op deze doorkijk, om zo te komen tot een doelmatige invulling van de gemeentelijke zorgplichten, tegen zo laag mogelijke lasten voor de burger.

Om te voldoen aan de zorgplicht voor het afvalwater dient ook in 2021 onderhoud en renovatie aan onder andere de riolering en (druk)gemalen plaats te vinden. Verder worden er nog verbeteringsmaatregelen uitgevoerd aan de gemeentelijke riolering. Deze zijn nodig om de kans op wateroverlast te verkleinen en om de kwaliteit van het oppervlaktewater te bevorderen. Uiteraard

wordt bekeken waar het uitvoeringsprogramma voor de riolering aansluit op overige geplande werkzaamheden in de openbare ruimte.

Locaties waar onder andere riolering wordt vervangen (gedeeltelijk), gerelined, verbeterd of ontkoppeld of gerepareerd zijn: Steenbergseweg Dinteloord (Voorbereiding renovatie ontkoppelen), Wouwsestraat (onderzoek ontkoppeling ter hoogte van de Zuidwal), Wouwsestraat, Jan van Bruhezestraat relining of vervangen 2021 afhankelijk uitkomst onderhoud wegen.

Rioolrenovatie diverse rioolstrengen vervangen /relinen: Langeweg Kruisland, Ruitersallen, Veerweg, David van Orliensstraat, Frederiksbolwerk, Rozemarijnstraat in Steenbergse, Philip Willemstraat, Kloosterstraat, Voorstraat, Julianastraat in Nieuw-Vossemeer, Vierlinghstraat in Kruisland uitvoering 2020/2021, Van Nesstraat, Evertsenstraat, Kortenaerstraat, Van Speykstraat, Trompstraat, Prinses Irenestraat, Oosterstraat, en Schaepmanstraat in Dinteloord.

Deelreparaties: vanuit de beoordelingssystematiek KIC-HKF zijn er circa 120 locaties waar rioolreparatie nodig is.

Vervanging/renovatie gemalen: nog uit te voeren in 2020 BBB Solmsbolwerk, Zuideinde, Besturing Voorstraat, Besturing Stadshillen. Renovatie pompen en leidingwerk Karel Doormanstraat.

Randvoorzieningen worden gerenoveerd aan de BBB Van Andelstraat Steenbergse en BBB Brugweg Kruisland.

Projecten Waterkring West 2021

Er wordt in samenwerking met Waterkring west uitvoering gegeven aan de plannen uit het vGRP.

Op de investeringsstaten 2021 - 2024 zijn voor vervangings- en verbeteringsmaatregelen de volgende bedragen opgenomen:

Investerings riolering	2021	2022	2023	2024
Vervangen gemalen riolering	44.000	54.500	63.000	61.200
Vervangen riolering	1.604.732	1.694.732	1.594.732	1.611.732
Verbetering riolering	300.000	300.000	300.000	300.000
Vervanging randvoorziening		19.000	27.000	

Openbaar groen

Het openbaar groen maakt een belangrijk onderdeel uit van de openbare ruimte. Het dient duurzaam in stand gehouden te worden maar is ook onderhevig aan ruimtelijke ontwikkelingen, veranderingen in het klimaat en fysiologische omstandigheden. Om het openbaar groen langdurig, duurzaam in stand te houden is in 2016 het groenbeheerplan vastgesteld. In de begroting is hiervoor jaarlijks € 175.000, - opgenomen. Vanaf 2021 zijn de jaarlijkse exploitatiebudgetten omgezet naar jaarlijkse vervangingsinvesteringen met een afschrijvingstermijn van 25 jaar.

Groenbeheerplan

In het groenbeheerplan is vastgelegd hoe wij de komende jaren omgaan met het vervangingsonderhoud van het openbaar groen binnen de kom. Het technische en verzorgende onderhoud is ondergebracht bij onze wijkteams. Gekozen is voor kwaliteitsniveau B voor al het openbaar groen. Uitzondering daarin zijn de centrumlocaties en begraafplaatsen. Hier is gekozen voor kwaliteitsniveau A.

Plan van aanpak

Jaarlijks wordt er een werkprogramma opgesteld waaraan uitvoering zal worden gegeven. Deze wordt opgesteld aan de hand van de volgende indeling;

- Projecten via de gebiedsgerichte aanpak;
- Groen dat aan vervanging toe is onder andere door ziekte/ aantasting, afnemende kwaliteit en waar geen gebiedsgerichte aanpak gaat plaatsvinden in de komende 5 jaar.

De locaties waar in 2021 o.a. aan wordt gewerkt zijn:

Dinteloord: reconstructie Steenbergseweg e.oPinas (nieuwbouw)

Steenbergen: Oudlandsestraat / Zuid fase 4WestdamWatertorenwegKrommeweg (Levensbos)
Nieuw Vossemeer: Bomen Burg. Catshoeklaan

Kruisland: Den Darink, natuurlijk spelen

Welberg: Herplant opgave centrumplan Welberg

Algemeen: EntreesRotondes

Openbaar groen buiten de kom

Het openbaar groen buiten de kom bestaat hoofdzakelijk uit wegbermen en bomen. Ten aanzien van de bomen in het buitengebied wordt er een scan gemaakt van de kwaliteit hiervan. Op basis hiervan worden vervangingsplannen opgesteld. Diversiteit dient aangebracht te worden om een duurzaam bomenbestand te krijgen en te behouden.

Wat de wegbermen in het buitengebied betreft, wordt in 2021 gestart met de uitvoering van ecologisch maaibeheer. Deze uitvoering vindt plaats in samenwerking met Waterschap Brabantse Delta.

Watergangen

Groot onderhoud waterbodems

Het waterschap Brabantse Delta en de gemeente staan aan de lat voor het groot onderhoud van de watergangen in het stedelijk gebied. Het zogenaamde baggeren is een maatregel om een zo goed mogelijke doorstroming te realiseren en te behouden en draagt bij aan de verbetering van de waterkwaliteit.

Naast de watergangen die waterschap Brabantse delta in beheer en onderhoud heeft, heeft de gemeente ook een aantal grotere watergangen in beheer en onderhoud. Voor de watergangen waar het waterschap verantwoordelijk voor is, staat de gemeente aan de lat voor de ontvangstplicht. Voor de eigen watergangen voor de totale werkzaamheden.

Baggerbeheerplan Stedelijke Water 2019-2026

In het baggerbeheerplan Stedelijk water 2019-2026 is vastgelegd welke hoeveelheid baggerspecie verwacht wordt die vrij gaat komen uit de watergangen en welke middelen nodig zijn voor het verwijderen, verwerken en afvoeren hiervan. Samen met het waterschap wordt een meerjarenprogramma opgesteld en waar mogelijk en doelmatig wordt de samenwerking opgezocht op projecten te combineren.

De storting in de voorziening baggeren bedraagt € 84.025, -. De jaarlijkse kosten opgenomen in het kostendekkingsplan bedragen € 161.875, -.

Baggerbeheerplan landelijk gebied

Net als voor het stedelijk gebied dient er voor de baggerwerkzaamheden in het buitengebied ook een beheerplan te worden opgesteld. In samenwerking met het waterschap zal inzichtelijk worden gebracht om welke werkzaamheden het gaat, welke hoeveelheid baggerspecie er vrij gaat komen en hoe wordt omgegaan met de ontvangstplicht. De wijze van ontvangen heeft direct relatie met het overgaan naar ecologisch maaibeheer en zal andere maatregelen vergen dan voorheen.

Paragraaf financiering